

ELEMENTI I KRITERIJ OCJENJIVANJA IZ NASTAVNOG PREDMETA POVIJEST

Ocjenuju se tri elementa : USVOJENOST OSNOVNIH PODATAKA

UOČAVANJE UZROČNO – POSLJEDIČNIH VEZA

SNALAŽENJE U VREMENU I PROSTORU

KRITERIJ USVOJENOSTI OSNOVNIH PODATAKA

ODLIČAN: Točno navodi i objašnjava povijesne pojmove, činjenice i događaje. Samostalno povezuje i pojašnjava glavne događaje, situacije i promjene unutar razdoblja i kroz različita razdoblja i društva. Pronalazi i sažima ključne informacije iz različitih izvora. Uspješno razvija vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija. Samostalno povezuje povijesne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta.

VRLO DOBAR: Točno navodi, objašnjava i razvrstava u povijesni kontekst pojmove, činjenice i događaje i stvara vlastitu povijesnu priču. Uz pomoć učitelja analizira i interpretira povijesne izvore. Uspoređuje i procjenjuje različite ideje, vrijednosti, ponašanja i perspektive u prošlost. Ponekad mu treba postavljati potpitanja. Ispravno koristi povijesno nazivlje u opisivanju prošlih događaja. Nedostaje mu samostalnosti u razvijanju vještina usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija. Uz upomoć učitelja povezuje povijesne sadržaje sa sadržajima drugih predmeta.

DOBAR: Učenik većinom točno navodi povijesne pojmove, činjenice i događaje. Opisuje različite vrste povijesnih izvora. Potrebno mu je postavljati potpitanja. Prepoznaje raznolikost događaja i društvenih pojava u prošlosti. Većinom ispravno koristi povijesno nazivlje u opisivanju prošlih događaja. Djelomično je razvio vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja informacija. Uz pomoć učitelja povezuje povijesne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta

DOVOLJAN : Djelomično ispravno navodi povijesne pojmove, činjenice i događaje i konstruira povijesne priče koje su manjkave. Površno se koristi različitim vrstama povijesnih izvora. Uz česta potpitanja i navođenje učitelja prepoznate raznolikost događaja i društvenih pojava u prošlosti. Djelomično ispravno koristi povijesno nazivlje u opisivanju prošlih događaja. Vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija su slabo razvijene. Ne povezuje povijesne sadržaje sa sadržajima drugih predmeta.

NEDOVOLJAN : Neispravno navodi i koristi povijesne pojmove. Unatoč potpitanjima učitelja nije odgovorio na većinu postavljenih pitanja. Pogrešno imenuje osobe i dostignuća različitih naroda. Neispravno koristi povijesno nazivlje. Vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja informacija su izrazito slabo razvijene.

KRITERIJ UOČAVANJA UZROČNO-POSLEDIČNIH VEZA

ODLIČAN: Točno i potpuno nabraja,opisuje i objašnjava uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava. Samostalno uočava i tumači veze između uzroka i posljedica .Razlikuje uzroke od povoda događaja. Prepoznaje,navodi i objašnjava utjecaje prošlih događaja na sadašnjost. Ispravno koristi pojmove koji se odnose na koncept kauzalnosti. Prepoznaje različite kategorije uzroka i posljedice nekog događaja i uočava njihovu povezanost sa povijesnim razdobljem. Kreira vlastitu hijerarhiju uzroka koju potkrijerpljuje argumentima.

VRLO DOBAR: Točno nabraja,opisuje i objašnjava uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava. Uočava i tumači veze između uzroka i posljedica. Povremeno mu treba postavljati potpitanja. Uočava da događaji i pojave imaju više od jednog uzroka ili posljedice. Razlikuje uzrok od povoda događaja. Prepoznaje i navodi utjecaje prošlih događaja na sadašnjost. Ispravno koristi pojmove koji se odnose na koncept kauzalnosti. Prepoznaje različite kategorije uzroka i posljedica nekog događaja.

DOBAR : Djelomično točno opisuje uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava. Uočava veze između uzroka i posljedica. Potrebno mu je postavljati potpitanja i navoditi ga na odgovor. Razlikuje uzroke od povoda događaja. Uglavnom ispravno koristi pojmove koji se odnose na koncept kauzalnosti. Poznaje jednu ili dvije kategorije uzroka.

DOVOLJAN : Uz često postavljanje potpitanja učitelja i navođenja na odgovor prepoznaje uzroke i posljedice prošlih događaja i pojava. Uočava da uzroci proizvode posljedice. Ističe potrebu za jednim uzrokom,onim najistaknutijim. Ima teškoća sa određivanjem uzroka i povoda događaja. Djelomično korist pojmove koji se odnose na koncept kauzalnosti.

NEDOVOLJAN : Unatoč potpitanjima učitelja učenik nije odgovorio na većinu pitanja. Ni uz pomoć učitelja ne uspijeva navesti uzroke i posljedice pojedinih događaja. Nije usvojio ključne pojmove vezane uz kauzalnost. Ne povezuje uzroke sa posljedicama niti razlikuje uzrok od povoda. Za učenika su uzroci sve što se dogodilo prije događaja o kojem se govori.

KRITERIJ SNALAŽENJA U VREMENU I PROSTORU

ODLIČAN : Točno i argumentirano razvrstava ljude,događaje i promjene u ispravna vremenska razdoblja(orientacije unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Potpuno samostalno izgrađuje točne i cjelovite crte vremena i usporedne tablice zbivanja. Opisuje,objašnjava i vrjednuje sva važna obilježja prošlih društava i razdoblja. Donosi ispravne zaključke o promjenama i kontinuitetu unutra šireg povijesnog konteksta. Točno uočava te objašnjava povijesne sadržaje na povijesnoj karti i donosi zaključke. Samostalno i precizno određuje povijesne sadržaje na slijepim kartama.

VRLO DOBAR: Točno razvrstava ljude, događaje i promjene u ispravna vremenska razdoblja i rekonstruira tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Izrađuje točne crte vremena. Usporedne tablice zbivanja izgrađuje uz pomoć učitelja. Opisuje i objašnjava sav važna obilježja prošlih društava i razdoblja. Povremeno mu treba postavljati potpitanja. Donosi nepotpune zaključke o promjenama i kontinuitetu unutar šireg povijesnog konteksta. Točno uočava te objašnjava povijesne sadržaje na povijesnoj karti. Određuje povijesne sadržaje na slijepim kartama koje su gotovo uvijek točni.

DOBAR: Većinu ljudi, događaja i promjena razvrstava u ispravna vremenska razdoblja i rekonstruira trajanje povijesnih događaja i promjena. Opisuje važna obilježja prošlih društava i razdoblja. Često mu treba postavljati potpitanja. Uočava primjere promjena i kontinuiteta unutar šireg povijesnoga konteksta. Uz upomoć učitelja izrađuje crte vremena. Uočava većinu povijesnih sadržaja na povijesnoj karti i uz pomoć učitelja donosi zaključke. Na slijepoj karti unosi većinu traženog sadržaja.

DOVOLJAN: Površno razvrstava ljude, događaje i promjene u vremenska razdoblja i polovično određuje tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Uz često postavljanje potpitanja opisuje karakteristična obilježja prošlih društava i razdoblja. Ne uočava primjere kontinuiteta u širme povijesnom kontekstu. Ima teškoća s orijentacijom u prostoru. Površno i sa pogreškama uočava povijesne sadržaje na povijesnoj karti.

NEDOVOLJAN : Unatoč potpitanjima i navođenju od strane učitelj nije odgovorio na većinu postavljenih pitanja. Nije usvojio ključne pojmove vezane uz kronologiju. Niti uz veliku pomoć učitelja ne opisuje karakteristična obilježja prošlih društava i razdoblja. Ne izrađuje niti najjednostavnije crte vremena. Ima problem pri pojašnjavanju razlika i sličnosti između događaja u prošlosti i sadašnjosti. Pogrešno uočava i interpretira povijesne sadržaje na povijesnoj karti i donosi nelogične zaključke bez razumijevanja.

KRITERIJ OCJENJIVANJA PISANE PROVJERE ZNANJA

0 – 49% = nedovoljan (1)

50 -62% = dovoljan (2)

63 – 76% = dobar (3)

77 – 89% = vrlo dobar (4)

90 – 100% = odličan (5)